

دانشگاهها و موسسات آموزش عالی هر کشور نهادهای تحصیل علم ، دانش و معرفت بوده و دانشجویان عزیز آینده سازان و برنامه ریزان کشورها میباشند. حفظ سلامت اخلاقی، اجتماعی و دانشجویی و همچنین شئونات اسلامی یکی از اساسی ترین امور در این حیطه علمی و فرهنگی محسوب میگردد که پرداختن به آن از وظائف تک تک دانشگاهیان است. در همین راستا و بمنظور پاسداری و حراست از جایگاه والای دانشگاه و تأمین حقوق عمومی دانشگاهیان، کمیته های انضباطی در دانشگاه ها تاسیس گردید. این کمیته تنها مرجع صلاحیت دار رسیدگی به تخلفات دانشجویی میباشد که ساختار و بنیاد تشکیل آن بر اساس آیین نامه مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و دانشگاه آزاد اسلامی به مرحله اجرا گذاشته شد. بر این اساس هر گاه دانشجویی در محیط دانشگاه ، سفرهای علمی، خوابگاه های دانشجویی، اردوهای سیاحتی و زیارتی، انجام کارورزی و کارآموزی و ... مرتکب تخلفی شود این کمیته میتواند بر اساس گزارشات کتبی واصله ، رسیدگی به این تخلفات را در حیطه آیین نامه انضباطی دانشجویی مورد بررسی قرار داده و احکام مقتضی را صادر نماید. عملکرد کمیته های انضباطی بایستی ضمن تأثیرگذاری سریع و برقراری فوری نظم با نفوذ دراز مدت و ریشه دار در مخاطبان و حفظ حریم و حرمت دانشگاه و دانشجو زمینه ساز راهنمایی دانشجویان در جهت دستیابی به تعالی را فراهم آورد در همین راستا دقت نظر، سرعت عمل همراه با قاطعیت، رأفت و حضور مهرورزانه از افق های روشن و امید بخش کمیته های انضباطی دانشجویی است. بدیهی است تقویت و توسعه کمیته های انضباطی دانشجویی به منظور ارتقاء سطح رضایتمندی و اطمینان بخشی عزیزان دانشجو میتواند همه ما را در جهت اعتلای اهداف عالی که همانا حفظ شأن، کرامت و عزت دانشجویست یاری نماید و در راستای تحقق این مهم دست مهربانی، صمیمیت و دوستی تمامی عزیزان دانشجو را می فشاریم و تقاضای همکاری و مساعدت داریم.

اعضای کمیته انضباطی دانشجویی عبارتند از :

- معاون دانشجویی (یا آموزشی، دانشجویی) واحد دانشگاهی بعنوان رئیس کمیته انضباطی دانشجویی بدوی.
- مسئول فرهنگ اسلامی در واحدهای کوچک و متوسط و رئیس دفتر فرهنگ اسلامی در واحدهای بزرگ و بسیار بزرگ و جامع.
- دو نفر عضو هیات علمی دانشگاهی به انتخاب رئیس واحد دانشگاهی (ترجیحا متاهل و از رشته حقوق باشند).
- یک نفر دانشجوی واحد دانشگاهی به انتخاب رئیس واحد دانشگاهی .
- کلیه اعضای کمیته انضباطی که با شخصیت حقیقی به عضویت این نهاد انتخاب می شوند باید در تقوی و استقلال نظر از حسن شهرت برخوردار بوده، مورد وثوق و فاقد سوء سابقه باشند.

دانشجوی عضو کمیته انضباطی علاوه بر احراز شرایط بالا بایستی واجد شرایط زیر نیز باشد:

- ۱- از نظر تقوی و اخلاق بین دانشجویان حسن شهرت داشته و ترجیحا متاهل باشد.
- ۲- حداقل نیمی از واحد های آموزشی دوره تحصیلی خود را گذرانده باشد مگر آنکه مقاطع تحصیلی پیشین خود را در همان واحد به پایان رسانده باشد.
- ۳- در طی مدت تحصیل خود در دانشگاه مشروط نشده و حکم کمیته انضباطی دریافت نکرده باشند.

مراجع رسیدگی

الف. کمیته انضباطی بدوی (در واحد دانشگاهی تشکیل میگردد)   ب. کمیته انضباطی تجدیدنظر   ج. کمیته انضباطی مرکزی

تنبیها

۱. احضار و اخطار شفاهی
۲. تذکر کتبی بدون درج در پرونده دانشجوی
۳. توبیخ کتبی بدون درج در پرونده دانشجوی
۴. تذکر کتبی و درج در پرونده دانشجوی
۵. توبیخ کتبی و درج در پرونده دانشجوی
۶. حذف درس مربوط به تخلف
۷. دادن نمره ۰/۲۵ در درس یا امتحان مربوط به تقلب
۸. محرومیت از تسهیلات رفاهی دانشگاه از قبیل وام، خوابگاه و غیره از یک ماه تا طول مدت باقیمانده از تحصیل
۹. دریافت خسارت از دانشجوی در مواردی که تخلف منجر به ایجاد ضرر و زیان شده باشد.
۱۰. ممنوعیت انتخاب بیش از ۱۴ واحد در ترم آینده (با در نظر گرفتن مفاد آیین نامه آموزشی برای مقاطع مختلف)
۱۱. منع موقت از تحصیل به مدت یک نیمسال بدون احتساب سنوات
۱۲. منع موقت از تحصیل به مدت یک نیمسال با احتساب سنوات
۱۳. منع موقت از تحصیل به مدت دو نیمسال بدون احتساب سنوات
۱۴. منع موقت از تحصیل به مدت دو نیمسال با احتساب سنوات
۱۵. تغییر محل تحصیل دانشجوی در واحدهای منطقه
۱۶. تغییر محل تحصیل دانشجوی (در صورت لزوم همراه با تغییر رشته تحصیلی)
۱۷. منع موقت از تحصیل به مدت سه نیمسال بدون احتساب سنوات
۱۸. منع موقت از تحصیل به مدت سه نیمسال با احتساب سنوات
۱۹. منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیمسال بدون احتساب سنوات
۲۰. منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیمسال با احتساب سنوات
۲۱. تقلیل مقطع تحصیلی در صورت داشتن شرایط لازم
۲۲. اخراج دانشجوی از دانشگاه با حفظ حق شرکت مجدد در آزمون ورودی برای واحدهای دیگر
۲۳. اخراج و محرومیت از تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی از ۱ تا ۵ سال
۲۴. اخراج و محرومیت از تحصیل در کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی از ۱ تا ۵ سال

تخلفات

الف - جرایم عمومی و قضایی

ب - تخلفات آموزشی و اداری

ج - تخلفات سیاسی و امنیتی

د - تخلفات اخلاقی

تفکیک تخلفات

الف. جرایم عمومی و قضایی

- ۱- الف. تهدید یا ارعاب یا سلب امنیت .
- ۲- الف. اخاذی یا تطمیع برای ارتکاب جرایم یا تخلفات مندرج در این آیین نامه .
- ۳- الف. توهین یا فحاشی یا هتک حرمت .
- ۴- الف. افتراء یا نشر اکاذیب
- ۵- الف. ضرب و جرح
- ۶- الف. جعل
- ۷- الف. سرقت
- ۸- الف. ارتشاء، کلاهبرداری، اختلاس
- ۹- الف. قتل

ب. تخلفات آموزشی و اداری

- ۱- ب: تقلب
- ۲- ب: تقلب در امتحان پایان ترم
- ۳- ب: تقلب در امتحان میان ترم
- ۴- ب: خارج نمودن پاسخنامه از جلسه امتحان، امحا ورقه و پاره کردن
- ۵- ب: تقلب به صورت جایگزینی
- ۶- ب: ارتکاب هر فعلی که موجب اختلال یا وقفه یا مزاحمت در اجرای برنامه‌های دانشگاه یا خوابگاه شود.
- ۷- ب: ایراد خسارت به اموال عمومی یا خصوصی و یا خیانت در امانت

ج. تخلفات سیاسی

- ۱- ج. دادن اطلاعات خلاف واقع یا کتمان واقعیات از روی عمد نسبت به خود یا گروهک‌های محارب یا مفسد یا افراد وابسته به آنها
- ۲- ج. عضویت در گروهک‌های محارب یا مفسد یا ملحد یا هواداری و انجام دادن هر عملی به نفع آنها
- ۳- ج. فعالیت و تبلیغ به نفع گروهک‌ها و مکاتب الحادی غیرقانونی
- ۴- ج. توهین به شعائر اسلامی یا ملی و ارتکاب اعمالی بر ضد نظام جمهوری اسلامی (مانند فحاشی و استعمال الفاظ رکیک به طور شفاهی یا کتبی از طریق شعارنویسی، پخش اعلامیه و ...)
- ۵- ج. ایجاد بلوا و آشوب در محیط دانشگاه

د. تخلفات اخلاقی

- ۱- د. استعمال مواد مخدر، اعتیادآور یا روان‌گردان یا شرب خمر یا قمار یا مداخله در خرید و فروش و توزیع این‌گونه موارد
- ۲- د. به‌کارگیری، خرید و فروش یا تکثیر و توزیع نوارهای ویدیویی یا صوتی یا لوح‌های رایانه‌ای مبتذل و مستهجن
- ۳- د. عدم رعایت پوشش اسلامی و استفاده از پوشش غیرمعارف یا آرایش مبتذل .
- ۴- د. به‌کارگیری، توزیع یا تکثیر کتب، مجلات، عکس‌های مستهجن و یا آلات لهو و لعب
- ۵- د. عدم رعایت شئون دانشجویی
- ۶- د. داشتن رابطه نامشروع
- ۷- د. تشکیل یا شرکت در جلسات نامشروع
- ۸- د. انجام عمل منافی عفت

نحوه اعتراض دانشجو به آرای صادره و تخفیف یا تشدید احکام

- ۱- دانشجو از زمان دریافت رای کمیته انضباطی، به مدت ۱۵ روز اداری فرصت دارد نسبت به حکم صادره در کمیته بدوی اعتراض کند.
- ۲- دانشجو درخواست تجدید نظر خود را به طور کتبی به دبیر کمیته انضباطی واحد تحویل داده و مراحل پیگیری درخواست وی در واحد دانشگاهی انجام می‌شود و دانشجویان از مراجعه برای پیگیری پرونده انضباطی خود به سازمان مرکزی خودداری نمایند. در صورت نیاز حضور دانشجو در سازمان مرکزی، کمیته تجدید نظر و مرکزی هماهنگی لازم را با واحد دانشگاهی به عمل خواهد آورد.
- ۳- در صورتی که دانشجو از رؤیت حکم اولیه استنکاف نماید یا در مهلت مقرر نسبت به حکم اولیه اعتراض نکند، حکم اولیه عیناً قطعی محسوب می‌شود.
- ۴- ترمرد دانشجو از پذیرش و اجرای احکام و دستوراتی که کمیته انضباطی صادر می‌کند یا تکرار تخلف، خود تخلف محسوب شده و پس از رسیدگی در کمیته بدوی می‌تواند موجب اعمال مجدد تنبیه و یا یک تا دو درجه تشدید تنبیه بر اساس ترتیب تنبیهات مندرج در مفاد آیین نامه شود.
- ۵- واحد می‌تواند در صورت عدم حضور دانشجو برای تفهیم تخلف یا استنکاف از دریافت رای کمیته انضباطی، کلیه عملیات آموزشی وی اعم از ثبت نام و فراغت از تحصیل و مانند آن را تا حضور وی و تکمیل مراحل رسیدگی متوقف کند.
- ۶- به تخلفات دانشجویان میهمان و انتقالی، کمیته انضباطی دانشجویی بدوی واحد دانشگاهی که تخلف در زمان تحصیل دانشجو در آنجا صورت گرفته است رسیدگی خواهد کرد و چنانچه در موقع اجرای حکم، دانشجو در آن واحد نباشد کمیته انضباطی دانشجویی واحدی که محل تحصیل دانشجو است مکلف به اجرای حکم صادره خواهد شد.
- ۷- رسیدگی به درخواست انصراف، میهمانی یا انتقالی آن دسته از دانشجویان که پرونده تخلفشان در کمیته های انضباطی در دست رسیدگی است یا اجرای احکام انضباطی صادر شده در خصوص آنان به انجام نرسیده است، منوط به موافقت و اعلام نظر قطعی آن کمیته هاست.

مواردی از تخلفات آموزشی

- ۱- **قلب در امتحان:** استفاده غیر مجاز از کتاب و جزوه و... در جلسه امتحان در جهت پاسخگویی به سوالات یا هر عملی که منجر به تغییر نمره دانشجو از منبعی غیر از دانسته های خود دانشجو شود با تایید استاد قلب محسوب شده و نمره ۰/۲۵ برای درس مربوطه درج خواهد شد.
- ۲- چنانچه قلب دانشجویی برای اعضای کمیته انضباطی محرز شد طبق بند فوق با وی رفتار خواهد شد و در هر شرایطی جای هیچ گونه مساعدتی از قبیل حذف یا تغییر نمره وجود نخواهد داشت.
- ۳- خارج نمودن پاسخنامه از جلسه امتحان، امحای ورقه و پاره کردن آن و فرستادن دیگری به جای خود به جلسه امتحان از مصادیق دیگر قلب محسوب شده و علاوه بر درج نمره ۰/۲۵ در درس مربوطه، تنبیهات دیگری نیز برای دانشجوی متخلف طبق مفاد آیین نامه به اجرا در خواهد آمد.

۴- **تخلف در امتحان :** نقض مقررات جلسه امتحان بدون ارتکاب فعل یا وجود قرائن دیگر که عامل معنوی در تقلب را محرز کند و هر آنچه که موجب افزایش دانسته های دانشجو نشود، که اهم مصادیق آن عبارتند از : همراه داشتن کتاب، جزوه، برگه یادداشت ، موبایل ، ام پی تری پلیر، ماشین حساب و ... (مگر با مجوز استاد) . نوشتن اسم غیر واقعی روی برگه امتحانی، ترک جلسه امتحان پس از رؤیت سؤالات و قبل از امضای لیست حضور و غیاب ، فراهم نمودن شرایط برای استفاده سایر دانشجویان از پاسخنامه خود یا کمک به دیگران برای پاسخگویی به سؤالات که با متخلف برحسب شدت و ضعف تخلف طبق آیین نامه رفتار خواهد شد .

در صورت تصحیح رفتار، عدم تکرار تخلف ، کمیته انضباطی دانشجویی بنا به تشخیص خود می تواند اجرای تمام یا بخشی از حکم را به حالت تعلیق درآورد .

قوانین و مقررات دانشجویی در زمان برگزاری امتحانات

- ۱- دانشجویان ملزم هستند ۱۵ دقیقه قبل از شروع امتحان در محل برگزاری حضور داشته و در صندلیهای تعیین شده مستقر شوند.
- ۲- دانشجویانی که با تأخیر وارد مکان برگزاری جلسه امتحان میشوند در صورتی که هیچ دانشجویی جلسه امتحان را ترک نکرده باشد فقط با اجازه معاون یا مدیر آموزشی و یا دایره امتحانات میتواند در جلسه امتحان حضور یابد بدیهی است که دادن وقت اضافی به این دانشجویان الزامی ندارد.
- ۳- همراه داشتن کارت معتبر دانشجویی و برگه نهایی انتخاب واحد در هر جلسه امتحان الزامی است. مسئولین حوزه های امتحانی با دانشجویانی که فاقد مدارک فوق می باشند برابر مقررات قانونی رفتار خواهند نمود.
- ۴- دانشجویان موظف هستند در طول برگزاری امتحان آرامش و سکوت جلسه را رعایت نمایند.
- ۵- انجام هر کاری که موجب اختلال یا وقفه در اجرای امتحانات گردد، برحسب گزارش مسئولین و تنظیم صورتجلسه های مربوطه و تأیید ناظر کمیته انضباطی جهت بررسی های بعدی به از طریق دبیر برای طرح در کمیته انضباطی ارسال میگردد و با این افراد برابر مقررات رفتار خواهد شد.
- ۶- استفاده از تلفن همراه و نگاه کردن به ورقه دیگران، صحبت کردن با یکدیگر، استفاده غیر مجاز از یادداشت، کتاب، جزوه، تبادل ورقه و یادداشت و کف نویسی و استفاده غیر مجاز از جزوه آموزشی در هنگام برگزاری امتحان تخلف محسوب شده و با افراد متخلف برابر مقررات رفتار خواهد شد.
- ۷- دانشجویان مجاز به ورود اسباب و لوازم شخصی از قبیل جزوه، کتاب، یادداشت، کیف و تلفن همراه به محوطه برگزاری امتحان نمی باشند. مراقبین و مسئولین حوزه امتحانات موظف هستند با افرادی که به این امر توجه نمی کنند برخورد قانونی نمایند.
- ۸- چنانچه فرد متفرقه به جای فرد اصلی در جلسه امتحان حضور داشته باشد مستوجب عواقب قانونی شده و موجب معرفی فرد یا افراد متخلف به کمیته انضباطی خواهد شد و در صورتی که فرد خاطی دانشجو نباشد به مراجع قضایی معرفی خواهد شد.

توجه دانشجویان عزیز را به نکات زیر جلب مینماییم :

- صرف صدور احضاریه و دعوت نامه و نیز انجام مصاحبه و پر کردن هرگونه فرمی در محل دفتر کمیته انضباطی به معنای پیشینه سوء برای دانشجو نخواهد بود.
- کلیه تصمیمات در مورد پرونده های تخلف دانشجویان توسط شورای کمیته انضباطی اخذ می شود.
- احکام و نامه های ارسالی از سوی کمیته انضباطی و گزارش های رسیده به آن محرمانه بوده انتشار مفاد آنها جایز نمی باشد .
- دانشجویانی که به منع موقت از تحصیل محکوم می شوند لازم است جهت ادامه تحصیل پس از طی دوران محرومیت مجوز کتبی کمیته انضباطی را دریافت و به آموزش مربوطه ارائه نمایند.
- توصیه می شود در صورت مواجه شدن با هر گونه مشکل انضباطی و یا موارد مشکوک در واحد و یا در خوابگاه دانشجویی، ضمن مراجعه حضوری و یا تماس کتبی با دفتر کمیته انضباطی، از طرح مسأله با افراد غیر مسئول و یا مسئولین غیر ذیربط جداً خودداری نموده و در صورت عدم رفع مشکل، موضوع را در اسرع وقت با رئیس کمیته انضباطی دانشجویی واحد دانشگاهی مطرح نمایید.
- دانشجو مکلف است در تمام مدت تحصیل در زمان برگزاری کارآموزی ، کارورزی، حضور در اماکن ورزشی دانشگاهی، بازدید علمی و برگزاری اردوهای زیارتی و سیاحتی و نیز در خوابگاه دانشجویی و بطور کلی در هر جا که به عنوان دانشجو حضور دارد آیین نامه انضباطی را رعایت نموده و عملی که خلاف شأن و شئون دانشجویی و مقررات کشور و ناقض این آیین نامه باشد انجام ندهد. کمیته انضباطی به موازات اعمال تنبیهات مقرر در موارد خارج از آیین نامه در صورت صلاحدید میتواند موضوع تخلف دانشجو را به مراجع ذیصلاح ارسال نماید.
- ترمذ از اجرای احکام و دستورات صادره توسط کمیته انضباطی نظیر عدم حضور به موقع در زمان احضار یا دعوت دانشجو، حضور در کلاس و محیط های دانشگاهی در زمان محرومیت از تحصیل و ... یا تکرار تخلفات موجب تشدید مجازات خواهد شد.
- هر گاه دانشجویی در خارج از محوطه دانشگاه مرتکب خلافی شود که بنا بر قوانین کشور مستوجب کیفر باشد، پس از اعمال مجازات توسط مقامات و مراجع قضایی سابقه کیفری در پرونده دانشجویی وی ثبت خواهد شد و در این موارد حکم مراجع ذیصلاح در مورد صلاحیت ادامه تحصیل دانشجو برای کمیته انضباطی لازم الاجرا خواهد بود.

- پوشش مناسب مختص محیط های آموزشی دانشگاه نظیر کلاس ها، آزمایشگاه ها و کارگاه ها ، سفرهای مطالعاتی، اردو های سیاحتی و زیارتی، سلف سرویس ، سرویس های ایاب و ذهاب ، خوابگاه های دانشجویی و ... میباشد.
- لباس ها همواره باید ساده و آراسته، با وضعیت مناسب و در شأن دانشگاه بوده و با لباس های سایر محیط ها نظیر جشن ها، محیط های تفریحی، ورزشی، استراحت و... متفاوت و به دور از مدهای افراطی باشد. رنگ لباس ها باید متعادل بوده، تند و زننده نباشد و موجب جلب توجه نگردد. استفاده از شلوارهای چسبان و کوتاه و شلوارهایی که تعمداً پاره یا وصله داشته باشد ممنوع می باشد. مانتوهای نامناسب نظیر مانتوهای کوتاه بالاتر از زانو، مانتوهای بلند دارای چاک بالاتر از زانو، مانتوهای تنگ و چسبان، کت و پیراهن مردانه که حجم بدن کاملاً مشخص باشد، مانتوهایی با رنگ زننده، تند و ... در محیط دانشگاه ممنوع است.
- استفاده از کلاه، پیشانی بند، شال، دستمال گردن، کمربند، انگشتر و کیف هایی که دارای نقوش و نوشته هایی با حروف لاتین و زننده و یا دارای علامت گروه های ضد اسلام، ضد انقلاب و ضد اخلاق باشند ممنوع است.
- استفاده از لباس هایی که روی آن تصاویر زن، عبارات عاشقانه، مبتذل، الفاظ رکیک، تصاویر فکاهی، پوچ و بی معنا، شعارهای قومی، نژادی، آرم و نشانه های ضد اسلام، ضد انقلاب، ضد اخلاق و گروه های ضد اسلام، ضد انقلاب، ضد اخلاق و گروه های خاص حاوی تبلیغات تجاری که براساس هنجارهای اجتماعی می توانند زننده یا توهین آمیز تلقی شوند یا محیط آموزشی را خصمانه سازند ممنوع است.
- در نواحی قابل رؤیت بدن نباید خالکوبی وجود داشته باشد و در صورت وجود، حتی الامکان باید پوشیده شوند.
- استفاده از لباس ها و آرم هایی که متعلق به گروه های خاص انحرافی از جمله رپ، هوی و ... می باشند مجاز نمیشد.